IV. ULUSLARARASI İLETİŞİM, DİJİTALLEŞME VE TOPLUM SEMPOZYUMU

Demokrasiden Enfokrasiye: *Optimize Toplumda Hakikat*

İstanbul Aydın Üniversitesi İletişim Fakültesi

Sempozyuma Davet

Uluslararası İletişim, Dijitalleşme ve Toplum Sempozyumu'nun dördüncüsü, İstanbul Aydın Üniversitesi İletişim Fakültesi ev sahipliğinde gerçekleştiriliyor. "**Demokrasiden Enfokrasiye**" temasını ve **"Optimize Toplumda Hakikat"** mottosunu merkeze alan sempozyum, başta akademisyenler olmak üzere sivil toplumu, sanatçıları, sektör temsilcilerini, doktora ve yüksek lisans öğrencilerini disiplinler arası diyalog için bir araya getirmeyi hedeflemektedir. Sizleri, **28-29-30 Nisan 2026** tarihleri arasında hibrit olarak düzenlenecek olan sempozyuma, aşağıda yer alan temalar ve ilişkili konular çerçevesinde, Türkçe ve İngilizce bildirilerinizi sunarak katkı vermeye davet ediyoruz.

Sempozyumun açılış konuşmalarını Sussex Üniversitesi'nden *Prof. Pollyanna Ruiz*, Elmhurst Üniversitesi'nden *Douglas Giles* ve İstanbul Bilgi Üniversitesi'nden *Prof. Dr. Erkan Saka* gerçekleştirecektir. Sempozyuma bildiri özetlerinin son gönderim süresi 2 Mart 2026'dır.

Dijital Gözetim ve Kontrol
Dezenformasyon ve Manipülasyon
Platform Kapitalizmi ve Dijital Emek
Dijital Aktivizm ve Direniş Stratejileri
Dijital Kültür ve Kimlik
Dijital Etik ve Regülasyon
Algoritmik İktidar
Algoritmik Önyargı
Algorithmik Yönetişim
Siber Güvenlik
Dijital Mahremiyet
Filtre Balonu ve Yankı -Odası Etkisi
Yapay Zekâ ve Yaratıcı Endüstriler
Yapay Zekâ, Emek ve İstihdam
Yapay Zekâ Etiği
Yapay Zekâ ve Algoritmik Yönetişim
Yapay Zekâ ve Dezenformasyon
Yapay Zekâ Destekli Gazetecilik
Yapay Zekâ ve Sinema
Yapay Zekâ ve Yeni Hakikat Rejimi
Deepfake ve Hakikat Krizi
Dijital Gazetecilik
Veri Gazeteciliği
Sinema ve Dijital Distopyalar
Dijital Platformlar ve Sinemanın Dönüşümü
Yeni Medya ve Siyasal Kutuplaşma
Dijital Medya ve Kamusal Alan
Influencer Ekonomisi ve Hayran Kültürü
"Woke" Pazarlama ve Aktivizmin Ticarileşmesi
İtibar Yönetiminden Veri Yönetimine
Dijital Reklamcılık
Dijital Pazarlama ve Mikro-Hedefleme
Dijital Teknolojiler ve Propagandanın Dönüşümü
Dijital Okuryazarlık
Dijitalleşme ve Siyasal Katılım
Teknoloji Tekellerinin Siyasal Etkileri
Dijital Diplomasi ve Uluslararası İlişkiler
Yeni Medya, Popülizm ve Hakikat Ötesi Siyaset
Dijitalleşme ve Kamu Diplomasisi

PARADİGMA DEĞİŞTİREN KAVRAM: ENFOKRASİ

Dijital çağ, bilgi üretiminin yalnızca hızını değil, anlamını da dönüştürmektedir. "Enfokrasi" bilginin yönetim biçimi, iktidar kurma aracı ve toplumsal düzenleyici bir mekanizma olarak merkezî rolünü ifade eden bu kavram— günümüzün en kritik düşünsel eksenlerinden biridir. Manuel Castells'in *ağ toplumu* analizinden Shoshana Zuboff'un *gözetim kapitalizmi* eleştirisine, Bernard Stiegler'in *proletaryalaşma* tespitinden Byung-Chul Han'ın *şeffaflık toplumu* çözümlemelerine uzanan geniş bir düşünsel hat, bilgi ve iktidarın kesiştiği bu yeni evreyi tanımlamaya çalışmaktadır.

Enfokrasi, klasik anlamda epistemolojik bir düzen değil, aynı zamanda ontolojik bir rejimdir. Bu rejim, Foucault'nun bilgi-iktidar diyalektiğinin dijital türevidir: bilmek artık görmek, görmek ise denetim altına almak anlamına gelir. Böylece "gerçek", teknik sistemlerin algoritmik üretimiyle kurulmakta; insan öznesi, veriye indirgenen bir *sayısal varlık* biçiminde yeniden kodlanmaktadır.

MOTTONUN GERİLİMİ

"Optimize Toplumda Hakikat" gibi bir motto, modern iletişim rejimlerinin kalbini kesen bir neşter gibi çalışır. "Optimizasyon" burada yalnızca verimlilik artırımı değil; toplumsal düzenin, davranışların, tercihlerimizin ve hatta gerçeklik algımızın algoritmik kriterlere göre yeniden şekillendirilmesi anlamına gelir. Yani toplum, giderek kendi yapısal ritmini veri akışına göre ayarlayan bir makineye dönüşür.

Bu nedenle motto, iki şeyin gerilimini vurgular: Bir yanda algoritmik düzenin pürüzsüzleştirilmiş, hızlandırılmış, uyumlanmış dokusu; diğer yanda hakikatin doğal direnci, çokluğu, karmaşıklığı. Hakikat optimizasyonun mantığına sığmaz çünkü hakikat her zaman fazlalık üretir: çatlaklar, istisnalar, yorum farkları, insani kırılganlıklar içerir. Veri rejimleri hakikati arındırıyor mu, yoksa törpülüyor mu? Bir başka deyişle, toplum algoritmik bir forma kavuşurken hakikat yer değiştiriyor mu? Belki yeniden doğuyor, belki görünmezleşiyor, belki de yeni bir estetik kazanıyor.

BİR GEÇİŞ İKLİMİ

Enformasyona erişimimizin hiç olmadığı kadar fazla, ancak kamusal alanın hiç olmadığı kadar parçalı, kırılgan ve manipülasyona açık olduğu tuhaf zamanlardan geçmekteyiz. Bu paradoksal durum, özellikle son yıllarda, otoriter yönetimlerden, bilim karşıtı hareketlere, toplumsal kutuplaşmadan komplo söylemlerine kadar pek çok olgunun yükselişinde, yeni enformasyon teknolojilerinin oynadığı role dair yürütülen tartışmalarla çok daha görünür hale gelmiştir. "Enfokrasi" kavramı, bireyin "yurttaş" olmaktan çıkıp, sürekli izlenen, analiz edilen, öngörülen ve nihayetinde "yönlendirilen" bir "kullanıcıya" dönüştüğü, enformasyonun ise, kontrol ve tahakkümün en etkili silahı haline geldiği yeni bir döneme atıfta bulunmaktadır. Bu yılın temasını oluşturan '*Demokrasiden Enfokrasiye'* başlığı ise, İnternet ve yeni enformasyon teknolojilerinin büyük teknoloji tekelleri tarafından kolonileştirilmesininin sonucu olarak; çoğulculuk, şeffaflık ve bilgilenmiş siyasal katılım gibi normatif demokratik ideallerin yerini,

her geçen gün halkın tercihlerini belirli özel çıkarlar lehine koşullandırmanın daha sofistike tekniklerinin geliştirildiği yeni bir tekno-otoriter rejimin aldığına dair giderek büyüyen endişeleri yansıtmaktadır.

Bu yıl dördüncüsü düzenlenen Uluslararası İletişim, Dijitalleşme ve Toplum Sempozyumu'nun amacı, kendi mecrasında toplumsal bir haklı çıkarmaya imkân vermeksizin hızla gelişen sosyal medya, yapay zekâ, büyük veri, derin öğrenme gibi yeni iletişim ve enformasyon teknolojilerini, yeniden kamusal müzakerenin parçası haline getirmenin yollarını aramaktır. Bu teknolojileri sadece birer araç olarak görmeyi reddedip, onların toplumsal dokuyu, siyasi irademizi ve hatta insan olma halimizi nasıl dönüştürdüğünü anlamaya çalışacağız.

Sempozyum, çağımızın kurucu dinamiklerinden olan iletişim teknolojilerinin, siyasi, kültürel, toplumsal, ekonomi-politik, hukuksal ve etik boyutlarıyla tartışılacağı, başta akademisyenler olmak üzere ilgili tüm paydaşların katılımına açık bir platform sunmaktadır. Aynı zamanda enfokrasiyi yalnızca bir kavram değil, çağın epistemik yapısını açıklayan bir *düşünme biçimi* olarak tartışmayı amaçlamaktadır. Katılımcılardan dijital iktidar, bilgi ekonomisi, veri sömürgeciliği, yapay zekâ etiği, medya epistemolojisi, enformasyon felsefesi ve dijital özneleşme gibi konularda kuramsal, eleştirel veya ampirik katkılar beklenmektedir.

İstanbul Aydın Üniversitesi, İletişim Fakültesi ev sahipliğinde, ulusal ve uluslararası düzeyde tüm bilim insanlarının özgün çalışmalarına açık olarak düzenlenen sempozyuma katılmanızı dileriz.

Önemli Tarihler:

Özet gönderimi için son tarih	2 Mart 2026
Özet bildirilerin kabulü	15 Mart 2026
Kayıt için son tarih	1 Nisan 2026
Programın ilanı	13 Nisan 2026
Sempozyum tarihleri	28-29-30 Nisan 2026
Özet kitapçığının yayınlanması	11 Mayıs 2026
Tam metin gönderim tarihi	27 Temmuz 2026

Sempozyum ile ilgili ayrıntılı bilgiye https://icds.aydin.edu.tr/ adresinden ulaşabilirsiniz.

Prof. Dr. Özer KANBUROĞLU

İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı